

berg, Aslak Nilsen, Foshaug, Ingebrigtsen, Alfons Johansen, Alb. Moen, Kirkeby-Garstad, Johan Wiik, Müller, Nygaardsvold, Handberg, Skarholt, Salubæk, Støstad, Aarseth, Ræder, Mathiassen, Anton Jenssen, Alb. Christiansen, Magnus Johansen, Maastad, Thorvik, Thv. Svendsen, Braadland, Pettersen, Johannesen, Aakre, Haavardstad, Nersten, Moseid, Udland, Olsen-Hagen, O. J. Olsen, Førre, Nordanger, H. Halvorsen, Korslund, Sundby, Helga Ramstad, Samuelson, Dybwad Brochmann, G. Bakke, Hornsrud, Steen, Johan Jensen, Tandberg, Moss, Nygaard, Kr. Berg, Mikkola, Oscar Nilssen, Aastad, Østby-Deglum, Sjøli, Vorum, Fonstad, Aukrust, Fr. Monsen, Ødegaard, Bergsvik, Jakob Vik, Forstrøm, Langeland og Oksvik.

De 55 representanter var:

M. J. Strand, Strømme, Anderssen-Rysst, Caroliussen, Præsteng, Arne Aas, Fjalstad, Alf Mjøen, Hambro, Getz, Nordlie, Kleppe, Vinje, Edland, Jakob Lothe, Seip, Valen, Brinch, Alexander, Erling Johansen, Anton Jakobsen, Trøite, Leinum, Asmundvaag, Lykke, Signe Swensson, Schjerven, Bruun, Tvedten, Sverdrup, Sollie, Undrum, Harald Bakke, Stray, Ørbæk, Eiesland, Skeibrok, Rygh, Sven Nielsen, Peersen, Knut Jacobsen, Bærøe, Gram, Vaksdal, Th. Mowinckel, Jon R. Aas, Sven Svensen, Carl R. Olsen, Joh. A. Svendsen, Myklebust, Lavik, Kårbø, Bleiklie, Tveit og Flem.

Fraværende var:

Laberg (syk).

Statsminister Joh. Ludw. Mowinckel: Da det av Regjeringen fremsatte forslag ikke er blitt vedtatt av Stortinget, vil Regjeringen imorgen inngi sin avskjedsansøking til Kongen og henvise til Stortingets første president for dannelselse av den nye Regjering.

Presidenten: Det blir nu å votere over presidentens forslag om at budgett-innstilling I og budgett-innstilling II vedlegges protokollen.

Votering:

Presidentens forslag bifaltes enstemmig.

Presidenten: Presidenten vil dernest foreslå at de øvrige på kartet opførte saker utstår for å opføres på nytt kart.

Votering:

Presidentens forslag bifaltes enstemmig.

Møtet hevet kl. 19,25.

Møte den 20 mars kl. 10.

President: Hambro.

Dagsorden:

Referat.

Presidenten: Representanten Syltebø, som har vært permittert, har atter tatt sete i Stortinget.

Statsråd Sunde overbragte 1 kgl. proposisjon (se under referat).

Referat:

1. (460) Kgl. med. om reglement for Norges veterinærhøiskole.

Enst.: Sendes landbrukskomiteen.

2. (461) Kgl. med. om anbringelsen av de offentlige fonds midler.

Enst.: Sendes finans- og tollkomiteen.

3. (462) Kgl. prp. om anvendelse av den avgift som A/S Vinmonopolet og samlag for omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl efter rusdrikkelovens § 33 skal erlegge for terminen 1935—36 (inntektsåret 1934).

Enst.: Sendes helsekomiteen.

Møtet hevet.

Møte den 21 mars kl. 10.

President: Hambro.

Dagsorden:

1. Valg på Stortingets president istedenfor Nygaardsvold, som er utnevnt til statsminister.
2. Valg på et medlem av Lagtinget istedenfor Arne Aas, som trer tilbake som varmann.
3. Valg på et medlem av valgkomiteen istedenfor Bergsvik, som er utnevnt til statsråd.
4. Referat.

Presidenten: Der foreligger følgende skrivelse fra statsrådssekretariatet:

«Under 19 mars 1935 har Hans Majestet Kongen meddelt statsminister Johan Ludwig Mowinckel, samt statsrådene Håkon Five, Ole Monsen Mjelde, Lars Olai Meling, Arne Toralf Sunde, Knut Liestøl, Jens Isak de Lange Kobro, Trygve Utheim og Gunnar Jahn avskjed i nåde fra sine embeder som medlemmer av Kongens råd fra 20 mars 1935 kl. 12.

Samtidig har Hans Majestet utnevnt til statsminister stortingspresident Johan Nygaardsvold og til statsråder dr. philos., professor Halvdan Koht, odelstingspresident

Christian Fredrik Monsen, stortingsmann Alfred Martin Madsen, gårdbruker Hans Ystgård, generaldirektør Adolf Indrebø, stortingsmann Kornelius Olai Person Bergsvik, skolebestyrer Nils Hjelmtveit og overretts-sakfører Trygve Halfdan Lie fra 20 mars 1935 kl. 12.

Under 20 mars 1935 har Hans Majestet bestemt at statsminister Nygaardsvold overtar styret av Arbeidsdepartementet, statsråd Koht av Utenriksdepartementet, statsråd Monsen av Forsvarsdepartementet, statsråd Madsen av Handelsdepartementet, statsråd Ystgaard av Landbruksdepartementet, statsråd Indrebø av Finansdepartementet, statsråd Bergsvik av Socialdepartementet, statsråd Hjelmtveit av Kirkedepartementet og statsråd Lie av Justisdepartementet.»

Videre foreligger følgende skrivelse:

«Ved Regjeringens avgang trer statsrådene Five, Kobro og Mjelde samt undertegnede inn som medlemmer av Stortinget.

Ærbødigst

Johan Ludwig Mowinckel.»

Og videre:

«Herved har jeg den ære å meddele at ved utnevningen av den nye Regjering går følgende medlemmer av Stortinget over i Regjeringen:

Johan Nygaardsvold.

K. Bergsvik.

Alfred Madsen.

Fr. Monsen.

Ærbødigst

Johan Nygaardsvold.»

Som følge av den siste skrivelse blir følgende varamenn å innkalle:

For Sør-Trøndelag fylke: Arbeider og småbruker Nicolay Eggen.

For Hordaland fylke: Fisker Ole Jensen Rong.

For Oslo: Høiestrettsdommer Karl Friemann Dahl.

For kjøpstædene i Hedmark og Opland fylker: Maskinfører Edvin Sevrin Endresen.

De innkalte varamenn Dahl og Endresen er til stede og vil ta sete. Hr. Rong har meddelt at han kommer fredag. Fra hr. Eggen foreligger følgende permisjonsandragende:

«Som følge av sykdomsforfall tillater undertegnede varamann for stortingsrepresentanten hr. Nygaardsvold sig å søke permisjon inntil videre fra stortingsarbeidet.

Ærbødigst

Nic. Eggen.»

Efter forslag av presidenten besluttet enstemmig:

1. Saken behandles straks.
2. Andragendet innvilges.
3. 2nen varamann, småbruker Ole Bjørnsen Garberg, innkalles under hr. Eggens permisjon.

Presidenten: Hr. Garberg er til stede og vil ta sete.

Hr. statsminister Nygaardsvold har ordet.

Statsminister Nygaardsvold: På Regjeringens vegne har jeg den ære å avgi følgende erklæring til Stortinget:

Regjeringen, som er utgått av det norske arbeiderparti, er klar over at den partimesig sett ikke har et flertall i Stortinget bak sig. Men den er båret frem av det sterke og voksende krav ute i folket om at statsmakten med alvor og plan skal gripe inn i den krisen som nu i mange år har rådd i norsk nærings- og arbeidsliv.

I samarbeid med Stortinget vil Regjeringen sette all sin evne inn på kampen mot krisen, og den viser i så måte til programmet for det norske arbeiderparti og de framleggene partiet har utformet.

Dens nærmeste og viktigste oppgaver blir da å fremme samarbeid og organisasjon innenfor næringslivet, verne om og søke bedret lønnsomheten i alt produktivt arbeid, støtte tiltak som kan skape nye arbeidsmuligheter, og gjøre alt den kan for at flere og flere kan komme i arbeid.

Dette rensningsarbeid vil Regjeringen bygge på et sunt finansielt grunnlag, og den vil så langt som det står i dens makt verne det økonomiske liv i landet mot forstyrrelser fra svingninger i pengeverdien.

Den vil søke å lette byrdene for kommunene.

De byrder som rensningsarbeidet krever, må bæres av det hele samfund og søkes fordelt under omsyn til økonomisk evne, arbeidslivets trivsel og det nasjonale fellesansvar.

Regjeringen venter at den i dette arbeidet vil få tilslutning både i og utenfor Stortinget.

Presidenten: Presidenten foreslår at Regjeringens erklæring utlegges for å behandles i et senere møte.

Votering:

Presidentens forslag bifaltes enstemmig.

Presidenten: Presidenten foreslår videre at meddelelsen fra statsrådssekretariatet vedlegges protokollen.

Votering:

Presidentens forslag bifaltes enstemmig.

Sak nr. 1.

Valg på Stortingets president istedenfor Nygaardsvold, som er utnevnt til statsminister.

Lykke: Jeg tillater mig å foreslå hr. Hambro som president.